

Skole-NM

Oppgave Skole-NM 2026

Programområde:

Håndverk, design og produktutvikling

Fag: Gull- og sølvsmedhåndverk

Setesdal
videregående skule

AGDER
fylkeskommune

Skole-NM

Oppgaveinformasjon og kontaktinfo

Programområde: Håndverk, design og produktutvikling

Fag: Gull- og sølvsmedhåndverk

Arrangør: Setesdal videregående skule avd. valle

Adresse: Harstadvegen 73, 4747 Valle

Dato: 15-16.april 2026.

Konkurransform: individuell

Læreplannivå: Vg2 – gull- og sølvsmedhåndverk

Generelle konkurranseregler for Skole-NM: [Reglement for Skole-NM](#)

Kontaktpersoner fra arrangør:

Jon Terje Hegghaug, jon.terje.hegghaug@setesdal.vgs.no, 94506951/91152341

Prosjektleder WorldSkills Norway:

Anette Johansen, anette.johansen@worldskills.no, 48002325

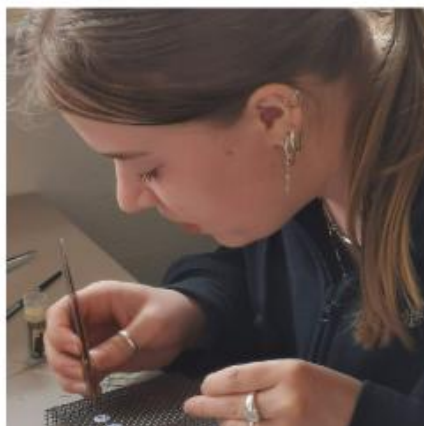

Foto: Nina T. Skjellanger, setesdal videregående skole

Innhold

Oppgaveinformasjon og kontaktinfo	2
Forord	4
Årets tema: Mytologi.....	5
1. Veiledning og instruks til deltakere	6
1.1 Tidsramme.....	6
1.2. Tillatte hjelpemidler	6
1.3. Regler for medbrakt utstyr	6
1.4. Kommunikasjon med dommere og veiledere	6
1.5. Forbud under konkurransen.....	6
1.6. Avslutning og premiering	6
2. Forberedelsesdager	7
2.1 Forberedelse ved deltagerskolene	7
3. Nødvendig utstyr og materiell	7
4. Oppgavebeskrivelse	8
5. Kompetansemål for vg2 gull- og sølvsmedhåndverk	9
6. Vurderingskriterier	10

Forord

Skole-Norgesmesterskapet er et initiativ fra WorldSkills Norway som ble etablert i 1990. WorldSkills International (WSI) ble startet i 1950 i Madrid for å motivere og å bygge opp entusiasmen for yrkesfagene etter andre verdenskrig.

Skole-NM arrangeres årlig for elever i videregående skole, mens Yrkes-VM (WorldSkills) arrangeres hvert andre år.

Mer info om konkurransene her: <https://www.worldskills.no/yrkeskonkurranser/>

Skole-NM i gull- og sølvsmedhåndverk er en unik mulighet til å vise frem faglig dyktighet, kreativitet og presisjon. Oppgavene gir deltakerne en realistisk utfordring som speiler kravene i yrket – samtidig som den inspirerer til å yte sitt aller beste.

Gjennom oppgaven får du trene på planlegging, utførelse og kvalitetssikring under tidspress, akkurat slik det kreves i en fagprøve og i konkurransen. Målet er å styrke mestringsfølelsen, bygge yrkesstolthet og gi en smakebit på hva som venter i både VM og arbeidslivet. Her handler det ikke bare om å lage et produkt – det handler om å vise håndverkets kunst, personlige stil og evnen til å levere kvalitet.

Lykke til – la kreativiteten og fagkunnskapen skinne!

Spørsmål om oppgaven kan rettes til

Jon Terje Hegghaug, jon.terje.hegghaug@setesdal.vgs.no, 94506951/91152341

Oppmøte ved Setesdal vidaregåande skule avdeling Valle:

Dag 1: 15 april: kl 08.30 – 16.30

Dag 2: 16 april: kl 08.30 – 17.00 (oppgaven innleveres kl 15.30)

[Her finner du Setesdal VGS avdeling Valle](#)

Årets tema: Mytologi

Myter finnes i alle kulturer. Noen myter handler om hvordan universet, jorda og menneskene ble til. Skapelsesmyter eller skapelse fortellinger. Det finnes også mange myter om hvordan verden kan ende, for eksempel dommedag eller ragnarok.

lille.snl.no

Mytologi er en samling av sagn, myter og legender fra en bestemt kultur, som forklarer universet, naturen og menneskets plass i verden, ofte med overnaturlige vesener og hendelser. Myter er hellige fortellinger som har status som sanne i sin egen kultur i motsetning til eventyr.

I kjente norrøne mytologier finner vi Tor og Odin, Yggdrasil og Ragnarok, og i gresk mytologi finner du for eksempel Zevs og Afrodite og Kaos og Gaia.

La deg inspirere av mytologiske hendelser, guder eller vesener når du skal lage dit design for ett smykkeanheng.

1. Veiledning og instruks til deltakere

1.1 Tidsramme

- Konkurransen varer totalt 12 timer fordelt på 2 konkurransedager 15-16.04.26
- Det vil være 30 minutter, lunsj pause per dag.
- Oppgaven skal være ferdigstilt og levert innen tidsfrist på dag 2. Overtid er ikke tillatt.

1.2. Tillatte hjelpemidler

- Deltakerne kan bruke egne håndverktøy og utstyr som er vanlig i gull- og sølvsmedfaget, i tillegg til arrangørskolens verktøy og maskiner
- Maskiner og spesialutstyr som gir urimelig fordel er ikke tillatt.

1.3. Regler for medbrakt utstyr

Alt medbrakt utstyr skal være godkjent av arrangøren før start.

1.4. Kommunikasjon med dommere og veiledere

- Spørsmål om oppgaven kan stilles før konkurransen starter.
- Under konkurransen er det kun lov å stille tekniske spørsmål som gjelder sikkerhet eller praktiske forhold. Det er ikke lov å be om faglige råd, løsninger eller vurderinger underveis.

1.5. Forbud under konkurransen

- Det er ikke lov å motta hjelp fra andre personer, bruk av internett eller eksterne ressurser.
- Brudd på reglene kan føre til diskvalifisering.

1.6. Avslutning og premiering

- Kort oppsummering og opprydding av arbeidsplass, verktøy og utstyr.
- Dommere gjennomfører vurdering og gir tilbakemelding etter konkurransen.
- Dommernes vurdering er endelig og kan ikke påklages.

2. Forberedelsesdager

2.1 Forberedelse ved deltagerskolene

Det må utarbeides idéskisser og arbeidstegning (målsatt og med riss) samt en nummerert digital arbeidsplan på egen skole. Det er fritt valg av teknikk for utarbeidelse av arbeidstegning (pc/penn).

7. april sendes skisser, arbeidstegninger og arbeidsplaner til: Setesdal VGS avd. Valle ved Jon Terje Hegghaug på e-post jon.terje.hegghaug@setesdal.vgs.no.

3. Nødvendig utstyr og materiell

Oversikt materialer og utstyr for å kunne løse oppgaven

Utstyr og materialer	Medbringes av deltaker	Holdes av arrangør
Tegnesaker og skisseark til arbeid underveis i konkurransen	Tegnesaker etter eget behov	Skisseark
Maskiner, utstyr og håndverktøy	Egne vernebriller og personlig håndverktøy for hver deltaker	Fullt utrustet verksted med håndverktøy og maskiner til utlån
Sølv, 925 S	Sølv til eget design: 1 mm plate – 50 X 50mm 0,8 mm plate – 50 X 100mm 1,5 mm rund tråd – 200mm 2 mm firkant tråd – 200mm Ssjaner (Rør): ID 1,5 mm, L=100 mm (kan medbringes som ferdig rør)	Slaglodd og flussmiddel Tilleggssølv 925-plate/tråd til nødsituasjoner (kan gi poengtrekk for svinn – men ikke diskvalifisering)

4. Oppgavebeskrivelse

Oppgaven som skal løses er å lage et anheng der designet er inspirert fra tema Mytologi. Du velger selv hva og hvilken kultur du henter inspirasjon fra.

Ditt anheng må inneholde:

1. Minst 4 monterte stående eller liggende galleripinner
2. Mønstersaging på minst ett element
3. En bevegelig del ved hjelp av sjaner, nitting eller gjenger
4. Stenfatning: sargfatning, rørfatning eller klofatning (klar til fatting av sten)
5. Oppheng slik at anhenget blir hengende i balanse
6. Anhenget må, i tillegg til fremsiden, ha et dekorativt element på baksiden.
7. Anhenget skal ferdigstilles med en finsmerglet overflate i 1200 korning.

Anhenget skal være innenfor målene:

Lengde og bredde: minimum 15mm til maks 45mm

Dybde: minimum 3mm til maks 15mm

Eksempel: 20mm * 40mm* 10mm « i X-, Y-, Z-akse»

Innleveres: Skisser, Arbeidstegning, Arbeidsplan (på forhånd) + Anheng med kriterier (ved avslutning av konkurransen)

Mesopotamia

Norrøn

Gresk

**KI genererte bilder med kriterier ment for å fremme kreativitet*

5. Kompetansemål for vg2 gull- og sølvsmedhåndverk

Nummer	Kompetansemål
Nr. 1.	Utarbeide og bruke tegninger og annen visuell informasjon for å presentere eget design
Nr. 2.	Gjøre rede for dagens trender og tidligere epokers produkter og bruke kunnskap om dette i eget arbeid med sølvsmed-, filigrans- og gullsmedhåndverk
Nr. 3.	Beskrive og dokumentere produksjonsmetode fra idé til ferdig produkt, etter bestilling fra kunde og i eget arbeid
Nr. 4.	Vurdere, velge og bruke forskjellige materialer og formelementer for å skape varierte uttrykk
Nr. 5.	Utforske ulike materials egenskaper og bruksområder og anvende kunnskap om dette i eget arbeid med design og produktutvikling
Nr. 6.	Planlegge, gjennomføre og presentere utprøvinger av teknikker innenfor sølvsmed-, filigrans- og gullsmedarbeid
Nr. 7.	Utforske teknikker i arbeid med metaller ved å sage, file, lodde og smi, og reflektere over egen arbeidsprosess
Nr. 8.	Beregne tid og pris på egne produkter og tjenester og vurdere sammenhengen mellom materialvalg, produktivitet og lønnsomhet
Nr. 9.	Lage, tilpasse, bruke og vedlikeholde maskiner, eget verktøy og utstyr i henhold til gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet

6. Vurderingskriterier

Kriterier	Poeng	Lav måloppnåelse	Middels måloppnåelse	Høy måloppnåelse	Kompetansemål
Idé utvikling og kreativitet:	10	Skissene viser enkle design der det er noe forståelse om material, teknikker og tema.	Skissene er gode og viser utvikling av ide. Det er forståelse for material, teknikker og tema ved valg av design og utforming.	Skisser er kreative og viser tydelig utvikling av ide. Skissen viser meget god forståelse av material og utforming ut fra tema på oppgaven.	Nr. 1. Nr. 2.
Notat:					
		(0-3p.)	(4-7p.)	(8-10p.)	
Arbeidstegning og arbeidsplan	15	Tegning og plan viser grunnleggende kunnskap om visuell informasjon og prosess, men er urealistisk og tar lite hensyn til begrensinger og krav	Tegning og plan er gode å følge og har med det meste av informasjon som er nødvendig og er delvis realistisk.	Tegningen og planen er veldig godt beskrevet og har med tydelige og rett informasjon som er realistisk. visser alle nødvendige mål eller riss. Har nøyaktige og rene linjer. Eventuelle utsnitt av smykket kan være forstørret for å klargjøre detaljer.	Nr. 1. Nr. 3. Nr. 4. Nr. 5.
Notat:					
		(0-5p.)	(5-10p.)	(11-15p.)	

Kvalitet og nøyaktighet på utført produkt	55	Galleripinner har mangelfull lodding eller overflødig slaglodd eller lite hensiktsmessig plassering. Sagsporet er lite presist og ujevnt. Mekaniske deler er ikke funksjonell. Utilstrekkelig presisjon i fatningens oppbygging og ujevn materialtykkelse. Plassering av oppheng i ubalanse. Overflate har tydelig skader og feil.	Galleripinner loddet med noen uregelmessigheter. Sagsporet med gode linjeføringer, men noe søkende retning. Mekaniske deler har full bevegelse. Tilfredsstillende presisjon fatningens oppbygging noen ujevnheter i material tykkelse. Plassering av oppheng er tilfredsstillende i balanse. Overflate er noe i henhold til arbeidstegning og har noen små og ubetydelige skader feil.	Galleripinner er rette, loddet med riktig porsjonering av metal. Sagsporet er ensartet og ført nøyaktig etter linjen. Gir et godt inntrykk på begge sider av materialet, Sagsnittet er blankt med en jevn avsponing. Mekaniske deler har full bevegelse og ingen slingring. God presisjon i fatningens oppbygging. Svært lite ujevnheter i material tykkelse. Plassering av oppheng er slikt utført at smykket er i balanse. Overflate er i henhold til arbeidsplan. Ikke overarbeidete overganger eller avslutninger.	Nr. 6. Nr. 7. Nr. 4. Nr. 5.
Notat:					
Tidsbruk	20	(0-15p.) Plan og arbeid er mangelfull, og produktet er ikke	(16-39p.) Arbeidet er planlagt og gjennomført med	(40-55p.) Arbeidet er god planlagt og gjennomført	Nr. 8.
Notat:					

		ferdigstilt innen tidsfrist. (0-5p.)	noen endringer innen tidsfrist. (6-13p.)	godt innenfor tidsfristen på 12 timer. (14-20p.)	
Elev poeng	Av Totalt 100 poeng	Kommentar:			